

Algorytmy i struktury danych

Algorytmy dokładne i przybliżone na przykładzie
zagadnienia plecakowego

Ewa Figielska

0-1 problem plecakowy

■ Sformułowanie

Dysponujemy kwotą w wysokości b , którą w nadchodzącym roku możemy zainwestować w realizację pewnych projektów. Rozważamy n projektów. Dla każdego projektu j znamy wymagane dla niego nakłady a_j oraz spodziewany zysk c_j . Celem jest wybór do realizacji zbioru projektów, tak żeby budżet nie został przekroczony, a spodziewany zysk był maksymalizowany.

■ Metody rozwiązywania:

1. Wygenerowanie wszystkich podzbiorów zbioru projektów – algorytm dokładny.
2. Algorytm programowania dynamicznego – algorytm dokładny.
3. Algorytm zachłanny – algorytm przybliżony.

Wyznaczenie i ocena wszystkich możliwych podzbiorów projektów (algorytm wykładniczy dokładny)

Przykład, dane:

n=4

b=10

projekt	1	2	3	4
zysk	3	9	12	8
nakłady	2	5	6	5

Dla n projektów:

liczba wszystkich podzbiorów = 2^n

Złożoność obliczeniowa: $O(2^n)$

	podzbiór	całkowite nakłady	całkowity zysk	
1	\emptyset	0	0	
2	{1}	2	3	
3	{2}	5	9	
4	{3}	6	12	
5	{4}	5	8	
6	{1,2}	7	12	
7	{1,3}	8	15	
8	{1,4}	7	11	
9	{2,3}	11		budżet przekroczony - rozwiązanie niedopuszczalne
10	{2,4}	10	17	największy zysk (17) - rozwiązanie optymalne
11	{3,4}	11		rozwiązanie niedopuszczalne
12	{1,2,3}	13		rozwiązanie niedopuszczalne
13	{1,2,4}	12		rozwiązanie niedopuszczalne
14	{1,3,4}	13		rozwiązanie niedopuszczalne
15	{2,3,4}	16		rozwiązanie niedopuszczalne
16	{1,2,3,4}	18		rozwiązanie niedopuszczalne

$n=4$ $b=10$

się przejść

Algorytm zachłanny

(algorytm wielomianowy przybliżony)

- 1 Umieść projekty na liście w kolejności nierosnących wartości ilorazu zysk/nakłady
- 2 Wybieraj do realizacji kolejne projekty z listy, tak aby nie przekroczyć budżetu

Kolejność: **3, 2, 4, 1**

projekt	decyzja	zbiór wynikowy	całkowity zysk	pozostały budżet
3	wybrany	{3}	12	4
2	pominięty - nie dysponujemy wystarczającym budżetem			
4	pominięty - nie dysponujemy wystarczającym budżetem			
1	wybrany	{3,1}	15	2

Rozwiązanie przybliżone:

Inwestujemy w projekty 3 i 1, co daje zysk 15

Ocena dokładności algorytmu przybliżonego:

Należy wyznaczyć względne odchylenie rozwiązania przybliżonego od wartości optymalnej

$$\delta = \frac{|z^{opt} - z|}{z^{opt}} \times 100\%$$

z^{opt} rozwiązanie optymalne (właściwie: wartość funkcji celu dla rozwiązania optymalnego)

z rozwiązanie przybliżone

δ względne odchylenie rozwiązania otrzymanego algorytmem przybliżonym od wartości optymalnej

Na podstawie otrzymanych rozwiązań mamy:

$$\delta = \frac{|z^{opt} - z|}{z^{opt}} \times 100\% = \frac{17 - 15}{17} \times 100\% = \frac{2}{17} \times 100\% = 11.77\%$$

Złożoność obliczeniowa = złożoności obliczeniowej zastosowanego algorytmu sortowania, np.

$O(n \log n)$

Przykład, dane:

	n=4	b=10			
projekt		1	2	3	4
zysk		3	9	12	8
nakłady		2	5	6	5

zysk/nakłady	1.50	1.80	2.00	1.60

